

Sygn. akt: I C 1681/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2019 roku

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Alicja Tułodziecka

Protokolant: sekretarz sądowy Natalia Śliwińska

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2019 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Alicja Tułodziecka

Sygn. akt I C 1681/19

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w pozwie wniesionym przeciwko M. S. domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 22.179,91 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 września 2017 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego pozwu powód wskazał, iż strona pozwana zawarła z powodem umowę bankową („kredyt na miarę”) z dnia 25 listopada 2016 r. Powód podał, że pozwany nie wywiązywał się należycie ze swoich zobowiązań wynikających z tej umowy i w związku z tym powstało wymagalne zadłużenie względem powoda. Powód wskazał, że w dniu 25 września 2017 r. wypowiedział pozwanemu umowę o kredyt na miarę i wezwał pozwanego do zapłaty wszystkich należności. Nadto wskazano jakie należności składają się na kwotę dochodzoną pozwem. Ponadto powód wyjaśnił jakie przekształcenia zaistniały po stronie powodowej.

Pozwany M. S. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

Pozwany podniósł, że powód nie wykazał istnienia roszczenia co do zasady i co do wysokości. Nadto pozwany zarzucił przedwczesność powództwa wskutek braku wymagalności roszczenia.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25 listopada 2016 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. a M. S. została zawarta umowa o Kredyt na miarę.

Na podstawie tej umowy przyznano M. S. kredyt w kwocie 20.000 zł.

(dowód: umowa z k. 48 – 55 akt)

Pismem z dnia 11 sierpnia 2017 r. w związku z naruszeniem Umowy o Kredyt na Miarę polegającego na niespłaceniu przez klienta w wyznaczonym terminie dwóch kolejnych rat, Bank wypowiedział M. S. umowę, z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia.

Z treści tego pisma wynikało, że wraz z upływem okresu wypowiedzenia całość zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt zostanie postawiona w stan natychmiastowej wymagalności.

Na podstawie tego pisma M. S. został także wezwany do bezzwłocznej spłaty bieżącego zadłużenia wynikającego z umowy w wysokości 1.095,20 zł.

Z treści tego pisma wynikało także, że zapłata wskazanej wyżej sumy bieżącego zadłużenia do dnia 22 września 2017 r. spowoduje ustanie skuteczności prawnej niniejszego wypowiedzenia, pozwalając na kontynuację obsługi kredytu według aktualnie obowiązującego harmonogramu spłat.

(dowód: wypowiedzenie z k. 60 akt)

W dniu 28 września 2017 r. (...) Bank S.A. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, z którego wynikało, że M. S. na podstawie umowy o kredyt na miarę z dnia 25 listopada 2016 r. ma zapłacić na rzecz Banku kwotę 22.179,91 zł wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 września 2017 r. do dnia zapłaty.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku z k. 62 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne w istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kwestiach Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Jednakże podnieść w tym miejscu trzeba, iż te dokumenty nie były wystarczające do uwzględnienia powództwa w tejże sprawie.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty wynikającej z umowy Kredytu na miarę, której obowiązków pozwany miał nie wykonać.

Pozwany kwestionował żądanie pozwu co do zasady i co do wysokości.

W ocenie Sądu orzekającego, żądanie pozwu było niezasadne i jako takie nie zasługiwało na uwzględnienie. Podkreślenia wymaga to, że powód nie wykazał istnienia oraz wysokości swojego roszczenia za pomocą wiarygodnych i przekonujących dowodów.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c. obowiązek udowodnienia faktów spoczywa na osobie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne. Wobec tego na powodzie zawsze ciąży obowiązek wykazania faktów uzasadniających jego roszczenia, a na pozwanym obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających wnioski o oddalenie powództwa. Obowiązek udowodnienia faktu powstania roszczenia, jak i jego wysokości obciąża zawsze powoda.

Wskazać również trzeba, że zgodnie z treścią przepisu art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada.

Przepis art. 471 k.c. określa przesłanki odpowiedzialności kontraktowej dłużnika, a mianowicie niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania, szkodę oraz związek przyczynowy między faktem niewykonania (nienależytego wykonania) zobowiązania a szkodą. W ramach odpowiedzialności kontraktowej wierzycielowi przysługuje roszczenie

o naprawienie szkody rozumianej jako uszczerbek majątkowy. Podnieść trzeba, iż ciężar udowodnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej spoczywa na wierzycielu – zgodnie z ogólną regułą wynikającą z przepisu art. 6 k.c.

Podnieść trzeba, iż w przedmiotowej sprawie powód winien wykazać okoliczności powstania dochodzonej wierzytelności, jej istnienie oraz jej wysokość – zgodnie z regułą wynikającą z przepisu art. 6 k.c. Jednakże powód nie sprostął obowiązkowi przedstawienia dowodów uwiarygodniających jego roszczenie.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie zasadnicze zastrzeżenia budzi istnienie roszczenia skierowanego przeciwko pozwanemu. Powód podnosił, że zobowiązanie pozwanego wynika z umowy o kredyt na miarę. Powód wskazywał, że pozwany M. S. nie wykonał obowiązków wynikających z tej umowy, co skutkowało wypowiedzeniem mu umowy o kredyt.

Zdaniem Sądu orzekającego, w tym stanie rzeczy powód winien wykazać, że wypowiedzenie umowy kredytu wobec pozwanego było skuteczne.

W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że zgodnie z treścią przepisu art. 75c ustawy – Prawo Bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1 tego przepisu, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę. Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że na powodowym Banku ciążył obowiązek zastosowania procedur wynikających z przepisu art. 75c ustawy – Prawo bankowe, przed złożeniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o Kredyt na miarę.

Mając na uwadze treść zacytowanego wyżej przepisu wskazać należy, że Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu. Natomiast zgodnie z określoną w ustawie – Prawo bankowe procedurą w pierwszej kolejności Bank winien doręczyć kredytobiorcy wezwanie określone w przepisie art. 75c ust. 1 – 2 oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy kredytowej. W przypadku, gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (por. przepis art. 58 § 1 k.c.), ponieważ zachodzi w tym wypadku sprzeczność z ustawą. To oznacza, że nie prowadzi ona do wymagalności wierzytelności banku o spłatę tej części kredytu, co do której kredytobiorca nie pozostawał w opóźnieniu (tak też w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt V ACa 663/18).

W przedmiotowej sprawie Sąd orzekający uznał, iż wynikająca z przepisu art. 75c ustawy – Prawo bankowe procedura nie została w stosunku do pozwanego zachowana, na co zwrócił uwagę także pozwany w swoim piśmie z dnia 02 października 2019 r.

Podnieść w tym miejscu także należy, iż od Banku jako profesjonalisty należy oczekiwać, aby działania upominawcze były zgodne z dyspozycją przepisu art. 75c Prawa bankowego i tym samym poprzedzały właściwe wypowiedzenie umowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt V ACa 663/18). Wobec tego powód w pierwszej kolejności winien wezwać kredytobiorcę do zapłaty, z poinformowaniem o możliwości złożenia

wniosku o restrukturyzację, a w przypadku upływu wyznaczonego mu terminu, złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga także to, że wypowiedzenie jest prawem kształtującym, które jest realizowane poprzez oświadczenie złożone drugiej stronie umowy. Wskazać należy, że jednostronne oświadczenie woli wywierające z chwilą jego złożenia innej osobie wpływ na jej stosunki majątkowe nie powinno być dokonywane z zastrzeżeniem warunku. Ochrona interesów tej osoby wymaga, aby zakres skuteczności tego oświadczenia był precyzyjnie oznaczony. To oznacza, że warunkowe oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy jest niedopuszczalne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 08 września 2016 r., sygn. akt I ACa 288/16).

W związku z tym za prawidłowe wypowiedzenie umowy nie może być uznane pismo, w których Bank stwierdza, „że spłata opisanej wyżej sumy bieżącego zadłużenia spowoduje ustanie skuteczności prawnej niniejszego wypowiedzenia”. Takie oświadczenie Banku nie daje stronie jasności, ponieważ na jego podstawie nie sposób wywnioskować w jaki sposób i od kiedy liczyć należy faktycznie okres wypowiedzenia tej umowy. Wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego, bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 08 września 2016 r., sygn. akt I ACa 288/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt V ACa 663/18).

W tym stanie rzeczy Sąd orzekający uznał, że powodowy Bank nie zachował procedury wynikającej z przepisu art. 75c ustawy – Prawo bankowe. Nadto oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o kredyt na miarę złożono pod warunkiem co było niedopuszczalne. Wobec tego Sąd uznał, że oświadczenie powodowego Banku o wypowiedzeniu umowy o kredyt wobec pozwanego było nieskuteczne.

Dodać także trzeba, iż w tejże sprawie zastrzeżenia budzi także wysokość roszczenia dochodzonego pozwem. Powód w niniejszej sprawie wskazywał, iż roszczenie przysługujące mu wobec pozwanego wynika z umowy Kredyt na miarę oraz z wyciągu z ksiąg bankowych.

Podkreślenia w niniejszej sprawie wymaga to, że wysokości wierzytelności wskazanej w pozwie w żaden sposób nie można zweryfikować ani wyliczyć. Wskazać trzeba, że wyliczenie tej wierzytelności nie znajduje oparcia w wiarygodnych dowodach.

W ocenie Sądu, wysokość zobowiązania pozwanego winna wynikać z obiektywnych i wiarygodnych dowodów. Nadto Sąd oraz strona pozwana winni mieć możliwość zweryfikowania tegoż wyliczenia przedstawionego przez stronę powodową. Natomiast w przedmiotowej sprawie nie sposób jednoznacznie ustalić w jaki sposób wyliczono kwotę dochodzoną pozwem i jakie należności składają się na tę kwotę.

Nadto wskazać trzeba, że nie budzi wątpliwości, iż przedłożony przez stronę powodową wyciąg z ksiąg banku stanowi dokument prywatny w rozumieniu przepisu art. 245 k.p.c., a zatem stanowi on dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Mając jednak na uwadze powyżej zaprezentowane rozważania odnośnie wątpliwości co do istnienia i wysokości roszczenia powoda wobec pozwanego wskazać trzeba, iż ten dokument nie może stanowić dowodu istnienia wobec pozwanego wierzytelności o określonej wysokości.

Mając powyższe na uwadze Sąd w tej sprawie uznał, iż powód nie wykazał istnienia oraz wysokości swojego roszczenia kierowanego przeciwko pozwanemu.

Uwzględniając powstałe wątpliwości Sąd orzekający doszedł jednak do wniosku, iż nie występują w niniejszej sprawie okoliczności uzasadniające podjęcie przez Sąd jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej z urzędu. Niniejsza sprawa jest bowiem typową sprawą z zakresu prawa zobowiązań, a powództwo wytoczył profesjonalny podmiot, dodatkowo

reprezentowany przez fachowego pełnomocnika – a zatem podmiot doskonale zorientowany w regułach postępowania dowodowego obowiązującego w procedurze cywilnej oraz w zakresie rozkładu ciężaru dowodu w procesie cywilnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie przepisów art. 471 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i w zw. z art. 75c ustawy – Prawo bankowe w zw. z art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 89 k.c. powództwo oddalił.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany wygrał niniejszą sprawę w całości. Zatem powód winien zwrócić mu poniesione koszty procesu.

Na koszty procesu poniesione przez pozwanego składały się: wynagrodzenie pełnomocnika – 3.600 zł (ustalone zgodnie z treścią przepisu § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) i opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.